

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE PLZEŇ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Identifikační údaje a kontakty

Středisko výchovné péče Plzeň je součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny Plzeň. Nalézá se v budově DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ, ambulantní oddělení je situováno ve 2. N. P. a internátní oddělení ve 4. N. P. nové budovy.

Adresa SVP: Karlovarská 67, 323 00 Plzeň

IČO: 49778129

Tel. + 420 377 523 720, fax 377 510 233, mobil +420 777 722 329

Tel. SVP +420 377 536 459, +420 377 538 185, mobil +420 774 715 262, +420 774 715 269

Email: dduplzen@dduplzen.cz

svpplzen@dduplzen.cz

webové stránky: www.dduplzen.cz

Zákony a podzákoné právní normy související s činností SVP

- **Zákon č. 109/2002 Sb.** o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů a v následných novelizacích
- **Zákon č. 561/2004 Sb.** o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- **Vyhláška č. 438 / 2006 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních
- **Vyhláška č. 458 / 2005 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče
- Metodický pokyn upřesňující podmínky činnosti středisek výchovné péče
- **Zákon č. 359 / 1999 Sb.** Zákon o sociálně-právní ochraně dětí v násled. novelizacích
- **Zákon č. 108 / 2006 Sb.** o sociálních službách
- **Zákon č. 500/2004 Sb.** Správní řád
- **89/2012 Sb. Občanský zákoník**
  - Rodinné právo § 665 - § 975
  - Zvláštní ustanovení proti domácímu násilí § 751
  - Rodičovská odpovědnost § 865
  - Péče o dítě a jeho ochrana § 880
  - Osobní styk rodičů s dítětem § 887
  - Výkon rodičovské odpovědnosti po rozvodu manželství § 906
  - Preventivní, výchovná a sankční opatření § 924
  - Vztahy mezi dítětem a jinými příbuznými a dalšími osobami § 927
  - Svěření dítěte do péče jiné osoby § 953
  - Pěstounství § 958
- **101/2002 Sb.** Zákon o ochranně osobních údajů
- **111/2006 Sb.** Zákon o pomoci v hmotné nouzi

POSLÁNÍ, CÍLE A PŘEDMĚT ČINNOSTI SVP

Poslání SVP

SVP poskytuje péči klientele širokého věkového spektra, od dětí předškolního věku po mládež připravující se na budoucí povolání, řešící problémové chování se znaky poruch chování, psychických obtíží či narušeného sociálního vývoje, projevující se na úrovni vztahové, osobnostní, vzdělávací. Rodičům nebo zákonným zástupcům dětí, případně jiným osobám poskytuje výchovné poradenství. Odbornou metodickou pomoc poskytuje pedagogům – učitelům, výchovným poradcům, metodikům prevence a vychovatelům všech typů škol, v případě potřeby poskytujeme i péči intervenční. Služby SVP jsou bezplatné. Ambulantní forma SVP s péčí týmu speciálních pedagogů a psychologů je k dispozici v pracovní dny od pondělí do pátku. Docházka je dobrovolná, do 15 let věku dítěte je podmíněná souhlasem zákonných zástupců.

Cíle činnosti SVP

Základním cílem SVP je diagnostika aktuálních obtíží klientů, udržovacích mechanismů problémového chování a jednání, ale zejména zjištění potenciálu a rezerv pro úpravu situace a nastavení žádoucích modelů chování a podmínek.

Při práci s třídními kolektivy je cílem preventivní působení, minimalizace, eliminace problematických jevů a úprava vztahového klimatu ve třídě.

Předmět činnosti SVP

SVP poskytuje služby

- diagnostické
- preventivně výchovné
- poradenské

V oblastech

- poruch chování
- narušených, neuspokojivých vztahů v rodině
- školní neúspěšnosti, záškoláctví, nerespektování autority
- narušeného klimatu ve třídě
- pedagogických přístupů
- psychických poruch, uzavírání se, sebepoškozování
- jiných

ZÁKLADNÍ OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ ŠVP

Základní oblasti výchovné činnosti ŠVP vycházejí z individuálních potřeb klientů a promítají se do naplňování Individuálních výchovných plánů. Základními oblastmi jsou.

- **Vztah k lidem** – postavení v kolektivu, vztah k vrstevníkům, k opačnému pohlaví, k dospělým, k autoritám, komunikační dovednosti, sociální zdatnost a další s cílem nácviku a rozvoje sociálních dovedností
- **Sebeobslužné činnosti** – péče o tělo, zevnějšek, zdravý životní styl, racionální stravování, hygienické návyky, oblékání, péče o oděv a obuv, péče o osobní prostor, péče o domácnost, úklid, nákup, domácí práce, doprava, cestování
- **Vztah k režimovým a terapeutickým prvkům** - volnočasové aktivity, sportovní, kreativní, pracovní technické činnosti, vytváření odpovědnosti za vlastní chování a prožívání, vytváření odpovědnosti za vlastní výkon, získávání a rozvoj nových zkušeností, dovedností a návyků. Vedení ke schopnosti vlastního náhledu, k součinnosti a kooperaci, vedení k uspokojivému soužití se svým okolím
- **Adaptace na změny** – vedení k pochopení společenských pravidel a obecně platných a uznávaných společenských norem, k zásadám slušného chování, příprava na zpracování změn a zvládání zátěže běžného života, konstruktivnímu zvládání nezdaru, vedení k pozitivnímu přístupu k životu, k životnímu optimismu
- **Školní dovednosti, návyky, zájmy, profesní orientace** – vedení k zodpovědnosti za vlastní školní výsledky, a výkony, vedení k systematické přípravě na vyučování, budování vztahu ke vzdělávání, dopomoc při vhodných metodách učení se, nácvik vhodných metod potřebných pro efektivní osvojování vědomostí, zodpovědná volba další profesní orientace

- **Komunikace v rodině** – objasňování komunikačních strategií probíhajících v rodinném systému, vytváření náhledu na komunikaci jako na základní prostředek budování vztahů, vedení k otevřené komunikaci, schopnost argumentace, vnímání odlišného názoru, výchova pro zdravou rodinu, zodpovědné rodičovství, bezpečné sexuální chování
- **Psychosociální péče** – rozvoj zdravého sebevědomí, sebeúcty, rozvíjení přiměřené sebekontroly a sebeovládání, zvládání zátěžových situací, podpora socializačního procesu – vedení k chování a návykům potřebným pro úspěšné zapojení do společnosti, budování schopnosti náhledu na vlastní sociální situaci, postoj k vlastní sexualitě – vytváření náhledu na místo sexu v životě, odpovědnosti za způsob uspokojování sexuálních potřeb, rozvoj přiměřené sebekontroly vedoucí k prevenci rizikového sexuálního chování
- **Prevence sociálně patologických jevů** – sociálně patologické prožívání a chování – definování, dopady na zdraví a na zdravý životní styl člověka, screening a vytipování cílových skupin prevence na základě zjištěné patologie, v rámci obecného právního povědomí vytváření náhledu na rizika spojená se sociálně patologickým chováním, základní informace o problematice sociálně patologických jevů – projevy, rizika, důsledky.
- **Finanční gramotnost** – budování schopnosti hospodařit s dostupnými finančními prostředky, schopnosti plánovat výdaje, rizika spojená s čerpáním úvěrů, půjček, zadlužení, exekuce
- **Environmentální náhled** – budování respektu k životnímu prostředí, ekologické uvažování a cítění, vztah k přírodě a její ochrana, vědomí závislosti člověka na přírodě, „mysli globálně – jednej lokálně“ (nutnost pocitu odpovědnosti k životnímu prostředí celé planety a zároveň schopnost měnit své chování od zdánlivě nevýznamných jednotlivostí)
- **Využívání volného času** – podněcování k aktivnímu trávení volného času, efektivní regenerace sil, směřování k pozitivnímu vztahu k pohybu, vnímání estetických podnětů, podpora kreativity
- **Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí** – diskuse nad mimořádnými událostmi prezentovanými v médiích, živelní katastrofy, požáry, úrazy
- **Vztah k demokracii** – svoboda projevu, směřování ke svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

PROVÁZANOST ŠVP A IVP

ŠVP (školní vzdělávací program)

ŠVP představuje systém oblastí učení výchovného charakteru vedoucí k celkovému rozvoji osobnosti dítěte s cílem naplňování cílových kompetencí k celkovému rozvoji každého klienta.

IVP (individuální výchovný plán)

Zpracování IVP vychází z primárních potřeb každého klienta a směřuje k maximálnímu pochopení konkrétních potřeb daného klienta, aby mohly být tyto potřeby cíleným výchovným a terapeutickým působením naplňovány.

Klíčové kompetence dítěte vycházející ze ŠVP k nimž směřuje realizace ŠVP a IVP

Kompetence k učení

Poznávat smysl a cíl učení, umět posoudit vlastní posun, podílet se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení tyto využívat v praktickém životě.

Kompetence komunikační

Umět vyjádřit vlastní pocity, myšlenky, názory a přání, umět komunikovat s nasloucháním a porozuměním, dokázat spolupracovat s ostatními a respektovat jeho pocity, názory a přání.

Kompetence k řešení problémů

Využívat v reálných situacích své individuální schopnosti, dovednosti a návyky získané při samostatném řešení problémů, orientovat se v nově vzniklých situacích a na tyto reagovat.

Kompetence sociální a personální

Propojovat a využívat získané poznatky, dovednosti a návyky, efektivně spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, správně posuzovat své reálné fyzické, duševní a sociální možnosti.

Kompetence občanské, činnostní a pracovní

Respektovat přesvědčení druhých lidí, rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat podle svých možností pomoc, respektovat a chránit naše tradice a kulturní dědictví, používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, psané i nepsané obecně platné společenské normy, zákony, plnit vlastní povinnosti a závazky.

Kompetence volnočasové

Orientovat se v možnostech trávení volného času, umět si vybrat zájmové činnosti dle vlastních schopností a dovedností, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách i v individuálních činnostech, vyhýbat se pasivnímu trávení volného času, zvládnout odmítnutí nabídky k nevhodnému způsobu vyplnění volného času.

Průřezová témata

Průřezová témata jsou realizována formou zakomponování do běžného každodenního života s cílem pochopení těchto témat a uvědomení si jejich využití v každodenním životě. Mezi nejzákladnější patří zejména následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Základním dokumentem ustanovujícím předpoklady pro realizaci ŠVP je Vnitřní řád SVP – součást Vnitřního řádu DDÚ, VP, ZŠ a ŠJ Plzeň. Veškeré naplňování cílových kompetencí musí vycházet z individuálních potřeb klienta. Vybavení VP Plzeň odpovídá požadavkům závazných právních norem a je realizováno v rámci zajištění DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň.

Personálně je SVP zajištěno odborným personálem, pro účely ekonomické a technicko hospodářské využívá personálního zajištění DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň.

Ekonomicky je SVP spravováno a zajištěno DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň. Pro klienty jsou služby SVP bezplatné.

POŽADAVKY NA BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ OCHRANA

Bezpečnost práce, hygiena práce, požární ochrana a ochrana zdraví je pro zaměstnance školená v rámci pravidelných periodických školení. Účast na těchto školeních je pro zaměstnance povinná. Vychází z požadavku platných právních předpisů. Diagnostický ústav provádí technická i organizační opatření k odstranění všech rizik spojených zejména s praktickými a zájmovými činnostmi. Tyto se vztahují i na eliminaci rizik při činnosti SVP. Jednotliví klienti jsou při prvních setkáních poučeni o právech a povinnostech vyplývajících z provozu zařízení a příslušných právních norem, vztahujících se na provoz a činnost SVP.

DOSTUPNOST ŠVP

Školní vzdělávací program je dokumentem, který po schválení ředitelem zařízení bude dostupný u ředitele zařízení, vedoucího SVP, na serveru SVP a zároveň bude uveřejněn na www stránkách zařízení. ŠVP bude vyhodnocován dle potřeb a přizpůsobován potřebám klientů či legislativním změnám. Do ŠVP může nahlížet každý, zároveň může pořizovat opisy a výpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

V Plzni 30. 6. 2016

Mgr. Viktor Vanžura
ředitel DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň